

[Kultur](#)

Scen

Efva Lilja påminner om danskonstens besatthet och kamp

27 september 2023 13:47

Tor Billgren: Missa aldrig den livslånga erfarenhetens kunskap om kroppen.

[Tor Billgren](#)

Det här är en recension. Analys och värderingar är skribentens egna.

Efva Lilja i "Kärlekens samtal är dans" som spelas på Dansstationen i Malmö 26-27 september.

Bild: Håkan Larsson

FAKTA

Kärlekens samtal är dans

Koreografi, dans, text och röst: Efva Lilja. Musik: Per-Henrik Mäenpää.
Ljusdesign: Jonas Holst.

Dansstationen i Malmö, 26/9.

Tor Billgren är scenkonstkritiker och skribent på kultursidan.

Vad gör decennierna med en dansande kropp?

Det är nästan tjugo år sedan nu, men jag minns fortfarande hur det högg till i bröstet när dansaren Cecilia Roos under ett föredrag, iförd träskor och läsglasögon, plötsligt for ut med ena armen och för två sekunder tog åhörarna in i en Per Jonsson-koreografi från början av nittiotalet. Jag kommer heller aldrig att glömma den ömhet som den då 87-årige Rolf Hepp utstrålade under dansföreställningen "Mozarts requiem" på Malmö opera 2019. Eller den närvaro som genomsyrade veteranen Maud Karlssons retrospektiva föreställning "What did I just do?" tidigare i år.

Det är lätt att älska den unga dansarens virtuosa språng, skönhet och styrka, men man ska aldrig missa chansen att uppleva vad den livslånga erfarenheten förmedlar för kunskap om kroppen och hur den tar plats i rummet.

Efva Lilja är sedan drygt 40 år en av Sveriges mest tongivande dansare och koreografer. Hon har uppträtt världen över, bland annat på Arktis. Bilderna: "A dance on the Arctic ice" (2003). Bild: Tomas Pommier

Efva Liljas karriär spänner över mer än fyra decennier. Förutom dansare och koreograf har hon verkat som forskare, författare och innehaft flera chefspositioner, bland annat rektor för Dans- och cirkushögskolan i Stockholm och konstnärlig ledare för Dansehallerne i Köpenhamn.

Hennes nu aktuella "Kärlekens samtal är dans" är en enastående fin och gripande soloföreställning om sökandet efter rörelserna. Scenen flödar av ljus och kompositören Per-Henrik Mäenpääs ljudvärld prasslar, skramlar och pyser. Stundom exploderar musiken i underbart dunkande.

Det är som om Efva Lilja under föreställningens gång försöker minnas en koreografi ur det förgångna. Hon går igenom rörelserna, läpparna rabblar stegen och musikens hållpunkter. Hon prövar sig fram, påbörjar rörelsen, repeterar den och utvecklar den successivt tills den blivit något annat. Hon ålar, hasar, flaxar, gympar och svävar tyngdlöst.

På ett nästan pedagogiskt sätt visar hon hur de små variationerna kan göra stor skillnad. Hon kryper på alla fyra åt ena hållet, men när hon kryper tillbaka gör hon det med en lätt knyck i skuldran, som förvandlar henne till en hundrafemtiokilosbest.

Dansaren och koreografen Efva Lilja är även aktuell med boken "Att leva i och genom dans – en exposé över svensk samtida danskonst 1980–2020". 2022 kom samlingsboxen "Kärlekens samtal är dans".

Hon uttrycker ofta tvekan i sökandet, och en stor del av föreställningen äger rum i ansiktet och ögonen. Ibland stannar hon upp som för att fråga sig "Vad håller jag på med?". På ett ställe i ljudspåret hörs ett uppgivet, Lena Nymanskt "Näe!"

Med "Kärlekens samtal är dans" visar Efva Lilja hur minnet inte bara sitter i hjärnan, utan i högsta grad även i kroppen, och påminner samtidigt om danskonstens tunga delar: Besattheten, smärtan, tvivlet, skadorna och kampen. Men den ärlighet och erfarenhet hon gör det utifrån, får oss att uppleva dansen som eufori, magi och förlösning.

Tor Billgren tor.billgren@hdsydsvenskan.se

